

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Vita előtt obstrukció.

Zombor, július 13.

A véderőről szóló törvényjavaslat tárgyalását a kitűzött napon nem lehetett megkezdeni. Pedig a javaslat tárgyalását megelőző napirend épen-séggel nem volt mondható gazdagnak s a napirenden levő kérdések között egy sem volt kontroverz s ez oknál fogva vitagerjesztő természetű. Jegyzőkönyv-olvasás, elnöki előterjesztés a földrengés pusztításairól és két egyhangulag megszavazott törvényjavaslat harmadik olvasása — egyik a föld-hitelintézetek szövetségéről, a másik Pozsony, Zágráb és Fiume városok kölcsönéről — voltak megelőzőleg napirendre kitűzve.

Ámde a békés kormány szándékát a harcias Justh-párt bírja. E pártból épen csak hárman kötöttek bele a jegyzőkönyv-olvasásba, noha az szakasztott úgy folyt, mint máskor. S mikor a ház elnöke részvétellel emlékezett meg a földrengés-sújtotta Kecskemétről, a Justh-párti Hoek János szót kért s másfél óra hosszat beszélt a földrengés elméletéről, a magyarországi földrengések történetéről és sok egyébéről, ami épen észébe jutott, s köszönet és kérelem

helyett, melyre választó polgáraitól nyert megbízatása szólt, hevesen támadta a kormányt és szemrehányással illette még a királyt is — késedelmes részvétel miatt. Végül a két izben egyhangulag megszavazott javaslatok harmadik olvasásakor névszerinti szavazást kértek, hogy a munkapárt nagy derűtségére *harmadszor is egyhangulag* megszavazzák.

S hogy mi volt az épületes célja e hallatlan időfecsérlésnek, efelől sem hagytak kétségben bennünket a Justh-párti törvényhozó urak.

— Csak azt akartuk — rivalták, mikor a második névszerinti szavazással csakugyan lezorult a napirendről a véderőről szóló törvényjavaslat, — hogy *tizenharmadikán* kezdődjék a tárgyalás, mert mi babonások vagyunk.

Ime ilyen gyerekes csínyekkel töltik kedvüket a jó urak, ahelyett, hogy ellenőrző feladatukat az ország érdekében komolyan teljesíteni törekednének. Még a vita meg sem indult s már a technikai obstrukció fegyveréhez folyamodnak, melynek alkalmazása akkor is kárhozatos, ha megokolt és biztos sikerrel kecsegtet, de egyenesen bűnös merénylet a nemzet ellen, ha megokolatlan és sikerének föltételei hiányzanak.

Ok nélkül is sikerre való kilátás nélkül csak olyanok izgathatnak és vállalkozhatnak obstruálásra, akikben annyira vérré vált az ellenzékiesség ősi szelleme, hogy minden kormánynak halálos ellenségei, akár jól szolgálja a nemzet érdekeit, akár nem, csak azért, mert kormány; akikben nagyobb a kormánygyűlölet, mint a hazaszeretet; akik mindenáron, még földrengésszerű nemzeti katasztrófa árán is a kormány fejét követelik, tekintet nélkül a mult tanulságaira, melyek szerint a feje-vett kormány örökébe lépő ellenzék erő hiában épügy kénytelen lemondani eszményeinek megvalósításáról s épügy kénytelen alkura lépni a kényszerítő körülményekkel, mint amaz; csak hogy rosszabb alkura.

Azok az okok és feltételek, melyek az előbbi ellenzéki obstrukciónak diadalt szereztek, ma nincsenek meg. Az obstrukció diadala után bekövetkezett rövid ellenzéki uralom páratlan kudarcra épen elégséges volt arra, hogy a nemzet kiábránduljon az obstrukcióból is s az obstruáló ellenzékéből is. Mért is tartana inkább azzal az ellenzékkel, mely a hatalom birtokában semmit sem tudott beváltani abból, amit oly fennen ígért? S mért ejtené el azt a kormányt, mely

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR.

K á v é és t e a behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy k á v é és t e a szükségleteit

:: : a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be ? : :

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikket nagymennyiségben egyenest a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel

:: : a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű : :

KÁVÉT vagy TEÁT

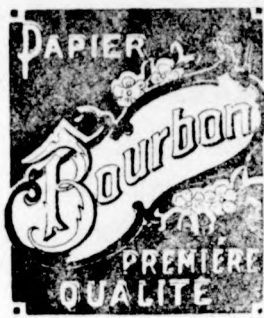
aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek.

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	. . .	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	. . .	4-— K
„	Ceylon	1 kilo	. . .	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	. . .	5-— K
„	Karlsbadi	1 kilo	. . .	6-— K
„	gyöngykávé	1 kilo	. . .	4-40 K

1 postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve.   *—58   Kérjen árjegyzéket!

BOURBON a legkiválóbb cigaretta-
: : hüvely és papir. : :

Hamu és ártalmas zsiradék nélküli.

Gyári főraktár és elárusítás:

30-21

Zomborban, a különlegességi tőzsdében.

nem kápráztatott lehetetlen jelszavakkal, ellenben ura minden ígéretének, amit tett? És mért követné azt az ellenzékot, mely önmagával meghasonolva azt is eljátszotta, ami elérhető volt? S mért fordulna el attól a kormánytól, melynek egységében erő rejlik s ereje biztos haladással biztat?

Tisza Istvánnal jelentéktelen incidensnek tartjuk azt, ami történt s bizunk pártunk vezetőségében, hogy a kellő időben meg fog tenni mindent, de sem többet, sem kevesebbet, mint amennyi szükséges, hogy a többség annak a megbízásnak, melyet a nemzettől nyert, megfeleljen s a feladatot, melyre vállalkozott, megoldja.

Az ellenzék csak hirdette az élethalálharcot, de vigyázzon, hogy ne csalódjék kimenetelében. Mi erősen hisszük, hogy akit halálra szánt, élni fog s akinek életében annyira bizakodik, elbukik.

A drágaság.

Valóban úgy vagyunk már mai napság a folyton emelkedő nagy drágasággal, mint a vízbefulló a szalmazállal: kapkodunk jobbra is, balra is, de a célra vezető utat nem találjuk meg. Valóságos labirintba jutottunk, melyből Ariadne fonálával se tudunk már kijutni. A hus, kenyér, zsír, liszt, fa, szén, ruházat stb. háztartási és élelmezési cikkek oly horribilis árra szöktek fel, hogy elszörnyűködik az ember azok hallatára!

Csodálatos dolog, hogy akkor, mikor a jó Isten mindenben gazdag terméssel áldotta meg a szinylődő emberiséget, egyre csak súlyos áremelkedést érezünk az egész vonalon. Hát meddig fog ez még tartani? Hiszen nemcsak a nyomorba, de valóságos örületbe kergeti a minden vonalon folyton emelkedő iszonyu nagy drágaság a szegénysorsu családapákat, mert már képtelenek a legszükségesebb napi élelmi és háztartási cikkek csekélyke jövedelmükből családjuk részére beszerezni.

Hát nincs már seholy városi vagy kormányhatóság, mely valami észszerű módon határt tudna szabni a gyilkos drágaságnak legalább is azzal, hogy a piaci és élelmi cikkek árát határozottan szabná meg és ez által, ha nem is szüntethetné meg egészben a folytonos áremelkedést, de legalább enyhíthetné azt és megmenthetné a megnyomorító drágaságtól az ugynevezett középosztályt,

mely kizárólag értelmisége és szellemi munkássága révén keresi a napi száraz kenyereket és mely osztály a városok lakóinak a zömét képezi.

Mert hogy ez az osztály van — szerény jövedelme mellett — legjobban és legérzékenyebben sújtva a méregdrága élelmi és egyéb szükséges háztartási cikkek által, azt bizonyítani is felesleges. Hiszen kizárólag a csekély fizetésére van utalva, mely mai napság is éppen annyi, mint évtizedek előtt volt, mikor még minden 50—100%-kal olcsóbb volt és a drágaság tengeri kigyója nem nyujtogatta feléje folyton az őt fullánkját. Mert az a csekélyke fizetésrendezés, mely a közelmúltban történt, számba se jöhet az uralkodó nagy drágasággal szemben és talán a meghalásra elegendő, de az életre édeskevés!

Mert a napszamos elűzheti magától a nagy drágaságot azzal, hogy a kezemunkájáért kétszeres árt követel, az iparos és kereskedő pedig önmaga szabja meg portékájának az árát s így védekezhetik a portáján settenkedő drágaság ördöge ellen. A lateinerség és értelmiség osztálya előtt azonban nehéz lakattal van lezárva az ilyenmű védekezés ajtaja. Az teljesen önmagára van utalva és küzd a végkimerülésig, az összerogyásig, ami anyagi és erkölcsi fejlődését végleg megnyomorítja.

A szent írás azt mondja, hogy: „nemesak az Isten igéjével, hanem kenyérrel és hussal is él az ember!” Kár, hogy csak mondja, mert maholnap már odajutunk, hogy csupán csak Isten igéjével élhetünk a nagyban emelkedő drágaság miatt, de ez nem kenyér, hanem a nélkülözések állandó és keserű kálváriája lesz a szegény embernek.

Ha már nem remélhetünk segítséget sehonnan sem, legalább úgy segítsünk magunkon, ahogy a körülmények engedik és a szükség parancsolja: alakítsunk minden városban és községben fogyasztási csarnokot vagy szövetkezetet, melynek útján legalább némileg csökkenthetjük az elviselhetlen drágaságot, mint ahogy azt a zombori fogyasztási csarnok példája is mutatja, mert csak társadalmilag tömörülés és szoros összetartás által érhetjük el célunkat.

POLITIKAI HIREK.

A véderőreform. A nemzeti munkapárt kedden este hat órakor Perczel Dezső elnöklésével ülést tartott, amelyen a véderőreformot tárgyalták. Solymossy Ödön

baró ismertette a javaslatot, amelyet elfogadásra ajánlott. Héderváry Károly gróf miniszterelnök tartott rövid buzdító beszédet, amelyben azt mondta, hogy a véderőreform tengelye az évtizedek óta tartó politikai viszályoknak. Végre el kell intézni ezt a kérdést, amely az ország és a monarchia érdekében nagyon is fontos és elintézése után a politikai békét a pártok között évtizedekre biztosítják. A párt tanácskozás után általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot.

Statisztika és választójog.

Felhivatalosan jelentik Budapestről, hogy a központi statisztikai hivatalban megkettőzött erővel dolgoznak a választójogi reformra vonatkozó statisztikai adatok összeállításán. Legközelebb készen is lesznek az anyag földolgozásával, amelyet a javaslat elkészítésénél hssználnak föl.

Belépés a munkapártba. Wenckheim László pártonkívüli képviselő Perczel Dezsőnek bejelentette a nemzeti munkapártba való belépését.

H I R E K .

Kinevezés. A király Rumann Károly volt zombori törvényszéki jegyzőt, majd a fehértemplomi kir. járásbírósg albiráját Karánsebesre kir. alügyésszé nevezte ki.

Athelyezés. A pénzügyminiszter Mikits Sándor újvidéki vámbírói gyakornokot segédtszítte nevezte ki és a zsolnai adóhivatalhoz helyezte át.

Erzsébet királyné szobor Zomborban. Nincs meg feléve, hogy városunkban megalakult az Erzsébet királyné szoborbizottság s az már is szép eredményt mutathat fel. A gyűjtőik utolsói habár csak e napokban küldettek szét az országban, mégis ezideig már 1806 kor. 16 fil. folyt be a Zombori Takarékpénztárnál a szoboralap javára. Vujevich Alajos szoborbizottsági pénztárnok állandó és Vértési Károly elnök időnkénti felügyelete mellett Kovács B. Andor, Bogyó Antal, Birkás Oszkár, Papp Alajos, Tillinger Ferenc és Vén János buzgón működtek közre a 14,800 gyűjtőiv szétküldésében. Munkadíjuk 466 kor. 80 fillért tesz ki. Bittermann Sándor, Kollár József és Oblát Károly nyomdászoknak a 15,000 gyűjtőiv nyomása és számozásáért 480 korona járt. 14,200 drb 3 filleres postabélyegért és kézbesítési költségre pedig 440 kor. 48 fil., a pénztári napló, nyilvántartási könyv, bélyegzők, levélpapír és borítékra 75 kor. 44 fil. adatott ki. A maradvány összeg, vagyis 343 kor. 44 fil. a Zombori Takarékpénztárnál letétként van elhelyezve. Most pedig nap-nap után érkeznek az adományok, melyek már egészben a szoboralapot növelik s a kezdet eredményéhez képest remélhető, hogy annyi összeg gyűlik össze, miszerint egy-két év múlva egy szép Erzsébet királyné szobor díszíti majd az Erzsébetligetet. A kath. legényegyesület egy szobát engedett át irodának.

Esküvő. Xántus Gábor zombori áll, főgimnáziumi tanár, folyó hó 15-én esküszik örök hűséget Mayer Rizának, Mayer István zombori kereskedő leányának.

Kinevezés. Danczinger Károly honvéd százados, ki eddig a Ludovikában volt alkalmazva, az újvidéki honvédszázalaj parancsnokává nevezetett ki.

Kamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 8-án tartotta teljes ülését Szarvady Lajos elnök elnöklése alatt, ki az ülést megnyitván, az elnöki előterjesztések közt jelentést tett több kereskedelemügyi miniszteri leiratról és több közérdekű intézkedésről. Perjessy László titkár ezután a kamarai iroda működéséről tett jelentést s Szabó Gyula másodtitkárral együtt előadta a napirenden levő ügyeket. A teljes ülés ezek során készséggel hozott a kereskedelmi miniszter felhívása folytán határozatot, hogy a budapesti közl. muzeum fejlesztését telhetőleg elő fogja mozdítani. Örvedetes tudomásul vette azt a gyors intézkedést, hogy a szőlőbetegségek ellen való védekezésre szánt szerek feltartóztatás nélkül a leggyorsabb módon szállíttatnak. Tiszakálmánfalva, Boldogasszonyfalva, Militics és Bezdán községek országos, illetve hetivásár kérelmével, két végeladási ügy véleményezésével, Tömörkény község husvizsgálati szabályrendeletének és Zombor város kövezetvám-díjszabályzatának tárgyalásával foglalkozott még a kamara és a terjedelmes emlékirat igen sok részletkérdésre kiterjedő észrevételeit tette magáévá a teljes ülés az új rendőri büntető eljárás szabályozásáról szóló végrehajtási utasítás tárgyában. Végül a szegedi faipari szakiskola újjászervezése alkalmából évi hozzájárulást szavazott meg.

Eljegyzés. Dr. Bertin Lajos kir. alügyész eljegyezte Heckenshoffer Mihály kir. törvényszéki fogházfelügyelő leányát, Ernát Újvidéken.

A szabadoktatás ügye a városokban. Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter, nagyfontosságú és nagyjelentőségű rendeletet bocsátott ki, amellyel a szabadoktatást: a felnőttek oktatását és az iskolán kívüli oktatást szervezi és anyagi támogatásban részesíti. A kultuszminiszter mindazokat az elvi jelentőségű kérdéseket, amelyek a szabadoktatással összefüggésben vannak, egy Országos Szabadoktatási Tanács hatáskörébe utasítja. Ez az Országos Szabadoktatási Tanács az országos jellegű közművelődési egyesületek és szabadoktatási szervezetek kiküldöttjeiből, a közoktatásügyi, a honvédelmi, kereskedelmi és földmívelésügyi miniszteriumok s a székesfőváros egy-egy megbízottjából, továbbá a kultuszminiszter által kinevezett nyolc előadói tanácsosból és az elnökség tagjaiból fog állani és mint véleményező és ellenőrző testület működik. A szabadoktatás körébe tartozó előadások, egyes és sorozatos előadások, tanfolyamok felmerülő költségeit az illető fentartók és rendezők viselik, de a rendelet értelmében megokolt esetekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter a szabadoktatás céljaira: tiszteletdíjra vagy dologi kiadásokra segélyt nyújt az állami költségvetésben e célra megszavazott hitel keretében. Államsegélyben csak az a szabadoktatás részesülhet, melynek engedélyezését az Országos Szabadoktatási Tanács a kultuszminiszternek javaslatba hozott. Hogy az egyes vidékeken a társadalom közreműködése a szabadoktatási munkásság számára az eddig tapasztaltnál nagyobb mértékben nyeressék meg és biztosítsák, — ajánlja a miniszter — hogy a szabadoktatással foglalkozó közművelődési egyesületek és egyéb társadalmi szervezetek közös „Szabadoktatási Bizottságot” szervezzenek. A bizottságok szervezeti szabályzatukat maguk állapítják meg, de azt az Országos Szabadoktatási Tanács javaslatára a közoktatásügyi miniszter erősíti meg. Véleményünk szerint a szabadoktatás nemcsak társadalmi, hanem városi feladat is s így a város beavatkozási jogának biztosítására is szükség van.

Személyi pótlék. A kultuszminiszter Milla Antal kulai elemi népiskolai tanítónak 200 kor. személyi pótlékot engedélyezett.

Előléptetés. A pénzügyminiszter Stehrensberg Ernő újvidéki kir. adóhivatali ellenőrt a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Választás. Schwerer Imre palánkai káplánt Bácsföldváron plébánossá választották meg.

A konkurrens pékmesterek. A Bácskai Hírlap írja: Különös párbajnak volt szemtanuja vasárnap délelőtt Csantavéren a hetipiac közönsége. Szvetecka József és Csernovics Béla odavaló pékmesterek már jórőgen nem a legjobb barátságban élnek egymással. A konkurrencia nem egyszer adáz szöcsatákat okozott közöttük. Vasárnap a hetipiac alkalmával összeszólalkoztak. Szó szót követett, majd hatalmas öklök meredtek a levegőbe vésztlősen s az összeszólalkozásnak az lett a vége, hogy egymásnak ment a két konkurrens pékmester. Káromkodások és pofonok csattogása élénkítette a piacnak különben nagyon is unalmas egyhangúságát. A föld rengett a két fél adáz küzdelme alatt. A hetipiac népe egy darabig gyönyörködött a csatában, de amikor már vér kezdte öntözni a poros piactér földjét, nagy erőfeszítések árán szétválasztották őket. A pékek párbaja a kihágási bíróság előtt nyer majd elintézését.

Újvidék kölcsöne. Újvidék városa a Duna-hid építése és a városi fürdő létesítésére fölvetett kölcsönök konvertálására hatmillió korona kölcsönt óhajtott fölvenni. A kartellált bankok közül a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, a Magyar Jelzáloghitelbank és a Kereskedelmi Bank együttesen tettek ajánlatot a városnak 5.21% annuitás és 96%-os árfolyam mellett. A kölcsönügyletet — hír szerint — már a napokban megkötik.

Értesítés. A zombori autóbussz vállalat értesíti a fürdőző közönséget, hogy naponként délutáni fél 5 órától negyedóránként indulással közlekedik az autóbussz a ferencsatornai fürdőhöz.

Felülfizetések. Az oszváci uribán a június 29-én tartott mulatságán — amely minden ízében jól sikerült — felülfizettek: dr. Falcione Árpád 20 kor., Ács János 7 kor., Fradl József, Glöckner Károly, Hettesheimer Henrik, Rakita László, Schwarz Lajos 2—2 kor., Danczinger Béla, Eimann Károly, Gerner Antal, Gesztessy Béla, Kohn Ede, Merkel Ádám, Olaszi Ferenc, Parsetits Ilona, Schreiber Adolf 1—1 kor.

A szabadkai Széchenyi-füvelő intézetbe középiskolai növendékek vétetnek fel. A növendékek rendszeres házioktatásban részesülnek. Uri ellátás. Havi díj 70 korona. Egy ingyenes (700) és fél ingyenes (350 kor.) helyre jó magaviseletű, jeles, szegénysorsu tanulók pályázhatnak. A folyamodvány az iskolai bizonyítvánnyal a szabadkai Széchenyi Jótékonyági Egyesület elnökségére címezve, az intézet felügyelőjének nyújtandó be július 20-ig Szabadka VI., István-utca 79.

Halálos végű hintázás. Koós Pál adai földműves a mult hétfőn feleségével és legnagyobb leányával elment hazulról látogatába. Otthon a kisebbik, Borbála nevű leánya maradt másfél éves öccsével, Ferencével. A leány kenyeret dagasztott a konyhában s nem vette észre, hogy kis öccse mit csinál. A gyerek bement a konyha mellett levő fül-szerbe s ott játszadoxni kezdett a kötél-hintával. Bele akart ülni s hintázni akarta magát. De mivel a hinta ülése nagyon magas volt, nem birt beleülni. Addig-addig próbálgatta, kerülgette a hintát s csavargatta a kötelet, míg a kötél a nyaka köré csavarodott s megfojtotta. A szabadkai királyi ügyészség a szülők ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt megindította az eljárást.

Meteor időjelzése. Az időjárásban, jelzésemnek megfelelőleg nagyobb mértékben csupán a 19-iki változást nap fog változást hozni, amennyiben ezt előzőleg inkább csak rövid tartamu zivataros vagy más nyári szaladó esőket kaphatunk, melyek mind a gyors felmelegedés következményei, némi rövid zavarokat hozhatnak elő ezen időközben. 19-iki szeles, változó, a 21-iki hőmérséktségcsökkenéssel, viharos vagy zivataros jelleggel, bővebb csapadékot van hivatva hozni, melynek segítségére lesz a 24-iki is. Ezt követőleg ismét az állandóbb meleg,

különösen 27. és 28. körül az igen nagy meleg kifejlődése várható, mely e hónap végét kitölti. Julius hónapnak változást napjai: 19, 21, 24, 25, 27 és 28-ra esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk: 19-ike szeles, változó, 21-ike esős, esetleg zivataros, 27-ike meleg, száraz jelleggel. A Napon felette ritkák a foltok pár hónap óta, most sincs rajta egyetlen kis foltocska sem, fényes tányérja teljesen foltmentes.

A tanárok fegyvergyakorlatai. A honvédelmi miniszter a törvényhatóságokhoz rendeletet intézett, amelyben értesíti azokat, hogy a nyilvánossági joggal fölruházott tanintézeteknél alkalmazott tanerők, akik tartalékosok vagy tisztjelölti és ehhez hasonló rangfokozattal bírnak, a jövőben az időszakai fegyvergyakorlatra csak az iskolai szünidők tartama alatt hivandók be. Azoknak érdekében, kik a fegyvergyakorlatukat aképen kívánják teljesíteni, hogy augusztus hó közepétől szeptember hó közepéig tartó zárógyakorlatokon részt vehessenek, az illető iskolaigazgatók hivatottak arra, hogy az illető csapatparancsnokságoknál írásbeli javaslatot tegyenek.

Koleravizsgálat a határszélen. Az újvidéki városi tanács felterjesztésére a belügyminiszter elrendelte, hogy az alulról jövő vonatokba már Zimonyban szálljon fel a hatóság által kirendelt orvos és szükséghez képest Szabadkáig kísérje a vonatokat. Ezentul tehát nem fognak késni a vonatok Újvidéken, ahol eddig végezték a koleravizsgálatot; ezt a jövőben magán a vonaton fogják eszközölni.

Az első termésbecslés. A földmívelésügyi miniszter közzétette az idei első számszerű termésbecslést, amely szerint a buza várható termése 44.323,800 métermázsá. A tavalyi eredmény 46.185,023 métermázsá, az 1909-iki pedig 30.85 millió métermázsá volt. A buza bevetett területe 5.800,195 katasztrális hold. A rozs várható termése 12.620,600 métermázsá, a tavalyi 13.294,103 métermázsával és az 1909-ik évi 11.96 millió métermázsával szemben. Az árpa és a zab fejlődésének a júniusi időjárás nagy hasznára volt. A minősítő adatok szerint az árpa 25, a zab pedig 16 vármegyében javult.

Végzetes horgászás. Csábi Ferenc 32 éves péterrévei tamburás a napokban kiment a Tisza partjára horgászni. A nagy hőstől megszédült és belefordult a különben nem mély vízbe. A közelben játszott két fia, akik fuldokló apjuk segítségére siettek, de nem sikerült kimenteniök. Csábi uszni nem tudott, az ár magával ragadta és belefűlladt a vízbe. Holttestét még ezideig nem sikerült kifogni.

Cukorgyárak versenye. A legutóbb tömegesen alakult új cukorgyáraknak nem a legjobb jövőt jósolták, mivel a répa-területek lekötésénél az egymással való konkurrens folytán túl magas árakat fizettek. Most azonban a nemzetközi piacon lényegesen emelkedett a cukor ára, főleg az oroszországi szárazság miatt és így nagyon könnyen lehetséges, hogy az új cukorgyárak közül azok, amelyek az őszi kampányban már résztvesznek, mindjárt az idén szép eredményre fognak szert tenni. A nyerscukor ára az utolsó napokban a hazai és külföldi piacon is lényegesen emelkedett. Az áremelkedést a gyenge répaszűretre vezetik vissza.

Művészet — Irodalom.

Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók a július második hetében megjelent következő újdonságok:

Dr. Tuszka Ödön, Marienbád világfürdő. Rövid útmutató. VI. átdolgozott kiadás. Ára 1-20 kor.

Fejes Áron. Az akaratszabadság problémája. Ára füzve 3, kötve 4 kor.

Szocializmus. Szociáldemokrata folyóirat. V. évf. 9. szám, 1911. július 1. Ára 50 fil.

Nyugat. Próbafüzet. Ára 1-50 kor.

Walther J., A föld és az élet története. Ára 20 kor.

A „Vasárnapi Ujság“ július 9-iki száma képekben és olvasnivalókban egyaránt nagy tömegét adja a becses közleményeknek. Költeményeket hoz e szám Dutka Ákostól és Mezey Sándortól, eredeti regényt Zsoldos Lászlótól, novellát Olán Gábortól, azonkívül a Rezánor című fordított regényt. Dr. Takáts Sándor a körmeneti parkról ír sok szép képpel illusztrált közleményt, dr. Mézáros Gyula, a kiváló magyar utazó keleti utjából közöl tárcát saját fényképfelvételeivel illusztrálva. Képeket közöl még e szám az európai körrepülésről, Londonból a koronázási ünnepélyek lezajlása utánról, a cseklési kastély égéséről stb. tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világ-krónika“-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

A lepkek. Ilyen címen közöl Molnár Ferentől, a népszerű magyar írótól egy meghatározó kis párbeszédet Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb július 9-iki számában. Azonkívül található e számban Benedek Elek verse a világ leggazdagabb gyermekéről, Szemere György elbeszélése, Sebők Zsigmondtól Dörnyögő Dömötör a Tátrában, tréfás kérdések, Váradi Antaltól cikk „Séták a régi Pest utcáin címen, Faragó Géza rajza Lampérth Géza szép versével, Zsiga bácsi humoros elbeszélése a Biri babáról, Elek nagyapó emlékei, Zsoldos László regény-folytatása, mely „A bűvös labda“ címet viseli, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát. — A „Jó Pajtás“ előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás“ kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-u. 4.).

Nyári színészet.

Szécsy Magda k. a. a pozsonyi színház szubrette primadonnája.

Műsor:

Péntek: **Hercegisasszony.** Zónaelőadás fél helyárral.

Szombat: **Cabaretestély.** Utána: **Cigányország.**

Vasárnap: **Varázskeringő.**

*

Hétfő: **Muzsikuslány.** Már a télen konstatáltuk, hogy az előadás kitűnő, melyben ez a darab ment. Nincs ma sem hozzátenni valónk. Mezei Margit, Kozma Hugó, Remete, Szomori, Turai, Kassai Rózi és H. Lévy Berta a szokottan jók voltak. Előnyére szolgált az együttesnek Görög Olga, ki Brigitta ellenszenves szerepét kellemesebbé tette és hozzájárult az est sikeréhez.

Kedden **A sárga liliom** keretében volt cabaret.

A cabaretban Szécsy Magda k. a. bucsuzott el a közönségtől, mely új kedvencét sok virággal és tapsal bucsuztatta. A dráma cabaret-val fűszerezve olyan nyári volt. Az előadás elsőrangú. Báródi Kató, Szomori és Gözon Béla igazán művészi produkáltak.

Szerdán: **Az ezred apja,** bohózat. Egyike a legsikerültebb bohózatoknak. Kacagató helyzetek, kitűnő kabinetalakok, fényes helyzetkomikum, tánc, zene, ének — mindez kitűnő előadás keretében, valóban elég a közönség szórakoztatására. A darab gerince az ezred apja, az öreg ezredes, ki talán tulajdonoson jó. Ezt Somogyi Károly játszotta. És játszotta olyképp, hogy nevetőgörcsöket kaptunk. Ez az Isten áldotta művész jókedvét, egész tehetségét vitte bele a darabba, hogy kellőleg hathasson és szórakoztasson. Kiváló partnere volt Szomori Miklós, a hadnagy „malgré lui“, ez az igazi nagy művész, ki minden szerepkörben egyaránt elsőrendű. Gözon a szerencsétlen hadnagy szerepében, Nagy Pali és Mezei Margit, kik nagyon szépen táncoltak, Turai, Tihanyi, Lévy Berta és Kassai Rózi nagyon jól játszottak.

A közönség végig nagy nevetéssel és sok tapsal fogadta az előadást. s.

CSARNOK.

Tanulmányi kirándulás a Balaton körül.

Írta: **Horváth Dezső** zombori polgári iskolai tanár.

(Vége.)

Egy kis pihenés és a vonatunk már száguldott Baranyába. Végigrobogott a Zengő szép vidékén átvezető kanyargós töltésen — azon tanulók nem kis öröme, kik még hegygyomrán átvezető alagutban nem voltak — (mert ilyenben is volt részünk), úgy hogy este a pécsi állomáshoz vezető bájos villasoron siettünk éji nyugovóra.

Pécs nevezetességeinek, nagy gyáripárának megtekintésére bizony nagyon rövid idő jutott, s így csak a legérdekesebb látnivalók kerülhettek sorra. Megnéztük egy török minaretből átalakított kupolás templomát, majd legkiválóbb épületét, a maga nemében egyedülálló, négytornyos románbazilika stílusú püspöki székesegyházát. Parkban, Szepessy püspök szobra mellett vezet fel az impozáns lépcsősor a templomhoz, két oldalt hatalmas obeliszkkal, jobbfelé rácsos kapuval, mely a katakomba kápolnájának nyílását fedi. E kápolna a hazai első keresztények idejéből való és jellegzetes falfestményekkel van ellátva. A templom főbejárója a püspöki rezidencia felé nyílik, a templomba ellenben oldalbejárón juthatni be. E román stílusú kapu fölött a magyar szentek csoportja, az oldalhajó párkányán pedig a szentek faragott képei láthatók.

Diomed szerzetes munkája az Árpádkorabeli románbazilika egyetlen mintája, mely többször leégett; végül restaurálva, oldalkápolnákkal, oszlopsorokkal megtámasztva — melyek a falak oldalnyomásának ellensúlyozására szolgálnak — mai alakját kapta. A templom műkincsei rengeteg értéket képviselnek, a restaurálása meg milliókba került. A főoltár műremek, melynél őskeresztény szokás szerint arccal a hívők felé fordulva miséznek a pap. A templom famunkái, orgonája, csillárai (ámbar ezek izlés dolgában nem illeszkednek be méltóan a környezetbe), alabastrom- és fémdomborművei, impozáns oszlopsorai esodátunkat keltették fel. A freskók Székely Bertalan és olasz festők remekei, tárgyuk a bibliából és magyar történelmből merítvük. Az alsó templomba levezető kőlépcsőt — két oldalt — bibliai jeleneteket ábrázoló szoborcsoportozatok díszítik, melyek az első keresztény naiv képfaragásának jellemző példái.

Ezután hazánk egyik büszkeségét, az európai híru Zsolnai-gyárat tekintettük meg. A gyárnak nagy részében pl. az anyagüző és kikészítő osztályban nem voltunk, mégis sokat láttunk. A formáló termekben éppen kancsókat, tégelyeket készítettek a sebesebb pergő korongokon. Innen a szárítóba, majd a kemencébe kerül a tárgy, hol égetik, majd mázolás, avagy festés után újra égetik. Egy másik teremben edények semafikus díszítéssel préselik papírra és viszik át a tárgyra; más helyütt kézi festéssel ékesítik a dísztárgyakat. Mily változatos munkán és sok kézen megy keresztül a tervező művész gondolata, míg a kész tárgy a gazdag művészi értékű raktárba kerül. Külön specialitása a gyárnak az ezintertem, hol oly tárgyak vannak, amelyeket a Zsolnai-féle fémutánzattal, ezinnal vonnak be. Méltó alkotása a gyárnak a Zsolnai-mauzoleum, szobor és palota, mely két utóbbi az Indóház-ut bejáratánál van. Hogy a Mecsek szépségeiből is lássunk valamit, a Tetye felé vettük utunkat. Ellátszott ide a Mecsek francia erődje és gyönyörű képet mutatott a völgyben elterülő Pécs. Különböző Tetye kanyargós, zúgó forrásával, a város felé néző romjával, széles fensíkjaival kellemes kiránduló hely.

Pécs megtekintésére szánt rövid időnk eltelt. Csakhamar Eszék, Dályán át a gombosi gőzkompra került vonatunk, melynek ablakaiból az épülő hid hatalmas íveit láttuk. Közeledtünk Zombor felé, hova szerencsésen megérkeztünk.

Igy folyt le intézetünk első tanulmányi kirándulása. Ezen utazás alatt fölülült lelkünk, fejlődött szépérzékünk és gyarapodtak ismereteink. Erkölcsi, esztetikai és pedagógiai haszon járt tehát nyomában, amely igen helyesen egészíti ki az iskolának meglehetősen egyoldalú eredményét. Mi fáradságunkat nem sajnáltuk és nem is fogjuk sajnálni a jövőben sem akkor, amidőn a lebonyolításra váró kirándulási programunk egy-egy szakaszához érkezzünk el. Hisszük, hogy a m. t. szülők — fölfogva jelen szavainak értelmét — helyes pedagógiai érzéssel, szeretettel és áldozatkészséggel bocsájtják velünk ezentúl is utra gyermekeiket, hogy hazánk egy darabjának természeti szépségeit, az ember sokoldalú munkájának termékeit bemutassuk nekik. Már pedig a természet és az ember életének eme megfigyelése a jövőnk életükre acélozza őket. E cél lebegjen mindig előttünk.

HIRDETÉSEK.

Üzletvezető,

ki nős, azonnal alkalmazást nyerhet Szenttamáson a főtéren fekvő s 40 év óta fennálló koresmaüzletben.

3-1 **Manojlovits Sándor.**

KRISTALY
FORRÁSÁSVÁNYVIZ

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemege üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban.

Főraktár:

Ráczits és Czvrkusits uraknál,

8-3 Z O M B O R.

SZT. LUKÁCFÜRDŐ KUTVÁLLALAT RÉSZV. TÁRS.
BUDAPEST (BUDA).

Bácskában

egy 15 év óta fenálló **vegyeskereskedés** családi viszonyok miatt eladó.
Évi forgalom 40—50,000 korona.

Lapunk
kiadóhivatalában egy

TANULÓLEÁNY

fizetéssel felvételik.

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.

Bérlő: **Germann I.**

GÖZFÜRDŐ:

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan
:: :: friss víz. :: ::

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort eséplők, szeeskaavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50-18

VARGA N.

gépműhelye

ZOMBOR. Militicsi-utca 11.

saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolcsóbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Üzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki esinos, tess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcüre tiszta sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcüre ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-
CRÈME

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt, szepőket, májfoltokat, r-neoakat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan és csodás arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kap ató Zomborban: Mihájlovits István, Német Ignác, Jakab István gyógyszerárakban. 8-5

1926. sz. kig. 1911.

Pályázati hirdetmény.

Ószivác községben leköszönés folytán megüresedett 1 gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetünk, felhivatnak a pályázni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi július hó 29-éig** alulírott község előljároságánál annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Fizetés havi előleges részletekben 600 korona, ruha és teljes felszerelés. Ó-Szivác, 1911. július hó 11-én.

Ószivác község előljárosága:

Dr. Bikar Nenád, Lancusuzski Milos,

közs. jegyző. 2-1 közs. b. bíró.

BEFŐZNI VALÓ

francia őszi és sárgabarack
ELADÓ.

A mai naptól kezdve bárkinek kívánságára küldök 5 kilós postakosarakban, postautánvét mellett, **kosaranként 3 K 20 fillérért.**

:: Csomagolásért ::
nem számítok, a postaköltséget azonban a vevő köteles viselni.

KÖRÖSY JÁNOS,
GYÜMÖLCS-KERTÉSZ. — TAVANKUT.

Egy szép nagy ház
több lakással
a Rákóczi úton
szabad kézből eladó.

BÖVEBBET
Dörfler Antal
üzletében nyerhetni.

Birtok bérbeadás.

A kisszapári Heincz Albert örökösök birtoka október hó 1-től 6 évre felszerelés nélkül **bérbeadó.** Ajánlatok **folyó hó 20-ig** egy tagban vagy parcellákra alulírott adandók be. A birtok kiadó része áll:

**450 hold szántó,
84 „ kaszálóból,**

a szükséges épületekkel. Közelebbi alulírottnál megtudható.

Jolánkai Vitus,
kisszapári lakos.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. löporárudámban sajátkezüleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlván, vagyok

20-5 kiváló tisztelettel

Lugmerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

Gazdasági Takarékpénztár Rt. Zomborban.

Értesítés.

== A ==

Gazdasági Takarékpénztár Rt.-nál
Zomborban

heti 1 korona befizetés s csekély pótdíj ellenében
1000, azaz Egezer koronát

biztosíthat magának minden 20 és 60 év közötti egyén, aki az intézetnek újonnan szervezett **takarékbiztosítási osztályába** előzetes orvosi vizsgálat alapján tagul belép. — **A befizetések segélyegyleti mintára hetenként teljesítendőek**, az intézet által takarékbetétként kezeltetnek és **kamatoztatnak**. E befizetések **bármikor felmondhatók**, amely esetben az erre vonatkozó szabályzatok értelmében a teljesített **befizetések visszafizetnek**. — Amennyiben a befizető heti befizetéseit 15 éven át pontosan teljesíti, !!! a 15-ik év végén !!!

1 korona heti betét után
1000, azaz Egezer koronát

kap s minden további 1 korona után, további 1000 koronát a Gazdasági Takarékpénztár Rt.-től Zomborban. Ha pedig a befizető 15 éven belül **bármikor** elhal, az esetben törvényes örökösei, vagy az általa előre kijelölt !!! kedvezményezett kap !!!

1 korona heti betét után
1000, azaz Egezer koronát

s minden további 1 korona után további 1000 koronát a halálest igazolása után **30 nap alatt**. Ezen, a halálest alkalmával esedékes összegnek, a vonatkozó szabályok szerinti pontos kifizetését a hollandi „**DORDRECHT**“ életbiztosító társaság (magyarországi igazgatósága Budapesten, V., Marokkói-utca 2., saját palotájában) biztosítja !!! !!! és a !!! !!!

Gazdasági Takarékpénztár Rt.
ZOMBORBAN közvetíti.

A jegyezhető legcsekélyebb befizetés **hetenként 1 korona, aminek ellenében 1000 korona** s a legnagyobb befizetés **hetenként 50 korona, amelynek ellenében 50,000 korona** biztosítatik 15 évi idő elérésére, vagy időelőtti elhalálozás esetére. Csekély heti befizetés ellenében tehát bárkinek alkalma nyílik egyrészt arra, hogy számottevő összeget megtakaríthasson s ezzel esetleg jövődöbéli jólétének alapját megvesse, másrészt pedig arra is, hogy elhalálozás esetére hozzátartozóinak megélhetését biztosítsa.

E befizetések alapján a takarékpénztár kölcsönöket is folyósít.

Tagul bárki és bármikor beléphet, anélkül, hogy az év folyamán már lejárt heteket !!! utánfizetnie kellene. !!!

Nők és férfiak egyforma pótdíjat fizetnek! Vidékiek befizetése postatakarékpénztári csekk útján, költség nélkül teljesíthető. Részletes felvilágosítások az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt mindenkinek készséggel adatnak.

Gazdasági Takarékpénztár Rvt.
ZOMBORBAN.

10-2

Zombor város üzleti : tájékoztatója. :

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben és papucskokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Szalámi! Tisztán sertéshusból készült szalámi különként 2 korona 20 fillérért, valamint csemege-szalonna különként 2 koronájával kapható **Bogdán István** hentesüzletében Zombor, Zrínyi-utca 9.

Schlieszer Testvérek divatruháza Zombor. Minden idényre legnagyobb választékban kapható divatkelme, divatselyem, fekete szövetek, angol és francia batistok, szőnyegek. Versenyéz legelőkelőbb fővárosi cégekkel választék és árakban.

Varga Kálmán butorműasztalos Zombor, Kules-utca 7. sz. Készít legmodernebb kivitelben családi és uri szobaberendezéseket minta szerint pontos kivitelben; menyasszonyi butorok versenyképes árban úgy bel-, mint külföldi gyárakkal szemben.

Házi iparilag előállított **FEHÉRNEMŰEK** a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. — Délmagyarország legszebb áruháza Zomborban a „Menyasszonyhoz.“ — Nagy raktár **divatkelmekben és vászonművekben.** — Cég-tulajdonos: **Spitzer Sándor.** Kossuth Lajos-utca. 50-20

Ehrlich Nándor fia épület- és diszműbádogos vízvezeték, fürdő és closet-berendezési vállalat. Állandó nagy raktár konyhaberendezési cikkekben. Rákóczi ut 6. sz. Zombor.

Raics József polgári és katonai férfiszabó Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

Dobozkészítés. **Gromilovits András** könyvkötészet (Zombor, Zrínyi-utca 1. sz.) dobozkészítésre berendezte és e szakmába vágó mindennemű dobozkészítést elvállal. Kataszteri birtokiv rendező dobozok állandóan raktáron. Könyvkötői munkák a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készíttetnek.

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezetékek és fürdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Sztanisits Milán üveg, porcellán, lámpa, ivókészlet, tükrök- és képeretraktára Zombor, Szent-György-tér, a városházával szemben. Új épületek beüvegezése, valamint e szakmába vágó összes munkák elvállaltatnak.

Schön Adolf könyv-, zenemű-, papirkereskedés és könyvkötészet Zombor, Kossuth Lajos-utca. Alapítva 1852-ben.

Ugry István kályhás és agyagárgyáros Bezdáni-ut 39. sz. Mintaraktár Erzsébet-tér 4. (Szemes-ház.) Ajánlja saját gyártmányu I-a Chamotte kályhát, tűzhelyeit stb. áruit. Javítások, átrakások jótállás mellett pontosan eszközöltetnek.

Biebert János férfiszabó Zombor, Tökölly-ut 12. A legegánsabb ruhák a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek. Szolid árak!

Höger Márton butor-asztalos Zombor, Széchenyi-körut. Elvállal háló- és ebédlőszobák berendezését, valamint e szakmába vágó összes munkák elkészítését,

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész síremlékek és butor-márványlapokban. Márványfűrészelés és csiszolás.

Zombori Iparosok Árucsernoka. Bácska legnagyobb butorraktára. — Elsőrendű kárpitosműhely. — Eladások részletfizetésre is.

Kisebb kőművesmunkákat, ugymint: átalakításokat, javításokat, fürdőkádakat, fayance- és keramit burkolatokat, rabic és betonmunkákat legszolidabb árak mellett vállal **Szávits János** kőművesmester Zombor, Orgona-utca 38.

Schneider János nyerges és kárpitos Zombor, Bezdáni-utca 7. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközöltetnek.

Nagy. butoreladás! Olcsó! Jó! Tartós! **Özv. Adler Adolfné** butorkereskedése, asztalos és kárpitos műhelye Zomborban, Kossuth Lajos-utca. Főraktár: Sándor Béla-utca 9. — Nagy választék háló-, ebédlő-, nappali és uriszoba berendezésekben. Részletfizetésre is.

Berger B. szénkereskedő Zombor, Rókus-utca 21. — Belföldi és porosz kőszén, továbbá kokszt és vágott fa kicsinyben blombirozott zsákokban jutányos árban házhoz szállítva. Kokszt és szén waggonként nálam megrendelhető.

Nagy raktár elsőrendű zongorák és pianókban **Raab Károly** hangszerkészítőnél, Zombor, Zrínyi- és Orgona-utcában. — Legolesőbb zongora-kölcsön intézet. — Javítások és hangolások elfogadtatnak.

Igazság. Pataj Sándor republikánus lapja, Zombor. Egész évre 2 korona.

Butor-, üveg-, porcellán-, lámpa- és képeret raktár: **Scherer M.** Zombor, Kossuth Lajos-utca. Kárpitozott butorjavítás, képeretelés és üvegezés. E szakmába vágó bármimemű munkák vidéken is elvállaltatnak.

Virágkoszorúk és csokrok, virágkosarak stb. a legmodernebbül és legolesőbban készít **Goeser Antal** Rákóczi-ut 42. szám. — Telefonszám 129. — Diszoklevéllel kitüntette.

Bittermann N. és Fia
könyvnyomdája
:: ZOMBOR, ::
a vármegye palotájában

Csinos és izléses nyomtatványok a legrövidebb idő alatt készülnek.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.